

ארגון רבני צהר

ההסתדרות הציונית העולמית
המערך לשירותים רוחניים בתפוצות

בס"ד

פרשת "האזינו" -הרב יאיר בינשטוק-

"יש לי שתי בשורות לספר לך אחת רעה ואחת טובה".

זה משפט שאף אחד מאתנו לא רוצה לשמוע; לא מהרופא, לא מהמוסכניק ולא מהמורה של הילד. ההקדמה הזאת בדרך כלל טומנת בחובה גם את ההכרה כי הבשורה הטובה, נחשבת ככזאת רק ביחס לחברתה הגרועה ממנה. כך שרובנו היינו מוכנים לוותר על כל החבילה מראש...

בפרשתנו, פרשת "האזינו" חושף רבש"ע בפני משה, רגע לפני פטירתו, כמה מן הפרקים הבאים לבוא על עם ישראל לאחר הסתלקותו: **"הנך שוכב עם אבותיך, וקם העם הזה וזנה אחרי אלהי נכר הארץ אשר הוא בא שמה בקרב, ועזבני והפר את בריתי אשר כרתי איתו. וחרה אפי בו ביום ההוא ועזבתים והסתרתני פני מהם והיה לאכול ומצאוהו רעות רבות וצרות"**.

במילים פשוטות, ה' מבשר למשה שעם ישראל הולך לעשות טעויות גדולות ולשלם עליהן תשלום מלא. בשלב הזה יש לקוות שהתסריט יוביל לכך שעם ישראל מבחין בטעותו ומפנים את הלקח הנלמד, ואכן מספרת לנו התורה: **"ואמר ביום ההוא הלא כי על אין אלוהי בקרבי מצאוני הרעות האלה"**. לכאורה נפלא. עם ישראל שגה, נפל, אבל גם הבין את הטעות והוא לדרך חדשה. אולם הפסוקים מתארים משהו אחר: **"ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל הרעה אשר עשה כי פנה אל אלהים אחרים"**. השאלה המתבקשת היא **כמוכן "למה?"**

האברבנאל טוען שהסתרת הפנים היא תוצאה של מצב בו עם ישראל לא הפנים את המסר, לא בצורה מלאה על כל פנים. הם אמנם מוכנים לחזור ולעבוד את ה' אך לא לנטוש את עבודת האלילים. כך נוצר מצב של פסיחה "על שני הסעיפים"; סגידה לשתי רשויות, לשני אדונים ואולי אפילו ליותר משניים...

ה' מבשר את כל זאת למשה רגע לפני מותו, ו"כפרס ניחומים" אומר לו: **"ועתה כיתבו לכם את השירה הזו למען ולמדה את בני ישראל שימה בפייהם למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל"**. מה בדיוק אמור לנחם את משה ואותנו בשירת האזינו? מה הבשורה הגדולה בשירה הזאת שאמורה להשאר לנו כעד לנצח, למרות כל הנפילות והחטאים, העונשים והצרות? מה יש בה בפרשה הכל כך לא מובנת הזאת, שאמור לתת לנו תקווה, אמונה והכרה כי בסוף הכל יהיה בסדר?

במדרש על הפרשה נכתב: **"גדולה פרשה זו שיש בה עכשיו ויש בה לשעבר, ויש בה לעתיד לבא, ויש בה בעולם הזה ויש בה לעולם הבא"** (ספרי האזינו מג'). על פי המדרש פרשת האזינו, היא **מפת קוד, כתובה בשפת סתרים**, הצופנת בתוכה את המשמעות של מאורעות ההווה העבר והעתיד על כל ממדיו. במשך הדורות ניסו רבים 'לפצח' את הקוד של השירה המיוחדת הזו ולמצוא בה רמזים ופתרונות לחידות ההיסטוריות הגדולות. בלי שום קשר להצלחתם או כשלונם, עצם קיומה של שירת סתרים שכזאת יש בה פתח גדול לנחמה.

ריבונו של עולם אמר למשה רגע לפני לכתו כי נפילות תמיד תהיינה. גם צרות ורעות לעולם יהיו. השאלה היחידה היא האם העם ידע ויוכל ברגע הנדרש להרים מבט, להסתכל לשמיים ולמצוא פשר, הבנה ומשמעות למאורעות המוצאים אותו. את הפתח להבנת המשמעות הם ימצאו בפרשת האזינו. בשירה שמחברת את כל הנקודות ההיסטוריות למחרוזת אחת.

כשמנהיג רוצה להוביל את אנשיו בדרך קשה הוא חייב להבין שרק כאשר ההולכים אחריו יכירו במשמעות הקושי, בחשיבות ההקרבה, בתכלית המסע, רק ורק אז יהיו להם הכוח והעוצמה להתמודד עם כל אשר יביא עמו העתיד. החיבור של המקרים יוצר הבנה שמעניקה משמעות שמולידה כוח המוביל לשמחה הגורמת לשירה לפרוץ.

הרב יאיר בינשטוק הוא ראש פרויקט בר מצווה בארגון רבני 'צהר'